

sen, että heidän on työskenneltävä tämän päämäärän saavuttamiseksi. Ja kun tämä käsittelymme on johtanut meidät johdopäätökseen, että tulevaisuudessa vapaa-ajatus poistaa uskon jumalaan, niin ei tämä ajatus suinkaan synny uskonnon mielitelystä tai vastustamisesta, vaan siitä käsityksestä, jonka me historian materialistisen näkökannan mukaan saamme.

Meidän tieteellinen näkökannamme, jonka olemme selittäneet, osottaa että taistelevan köyhälistön uskonnottomuus johtuu ajatustavasta, mikä syntyy henkisestä osanottamisesta nykyiseen vapautustaisteluun, johon *siitä* tietoisuudesta, joka saavutetaan yhdessä teoreettisen opetuksen ja käytännöllisen kokemuksen kanssa. Sentähden tämä tietoisuus kasvaa enemmän ja enemmän pitemmän toveruuden ja taisteluun osanoton kautta. Sentähden sosialismin puolesta taistelevien luku on aina paljo suurempi kuin niiden, jotka ovat saaneet itselleen selväk-

si kaikki teoreettiset näkökannat. Meidän täytyy ymmärtää tässä, että suurin osa köyhälistöstä elää sellaisissa kurjissa oloissa, että heidän täytyy kärsiä ruumiillisesti ja henkisesti liian paljo voidakseen nousta henkisissä vaatimuksissa. Sentähden tieteemme vaikutus henkisen vapautuksen hyväksi voipi päästä täyteen mittaansa vasta aineellisen puutteen poistuttua, se on, itsessään sosialistisessa yhteiskunnassa. Sitä enemmän on siis välttämätöntä, että sosialismin puolesta taistelua johtavien taholta mitä selvimmästi levitetään tietoa tärkeistä kysymyksistä. Ei ainoastaan sentähden, että teoreettinen selvyys on eduksi käytännölliselle toiminnalle, mutta myös sentähden että sellaiset tiedot pystyvät työläisille loistavasti osottamaan heidän asiansa suuruuden ja yleisyyden ja siten nostamaan heidät kovan jokapäiväisen raadannan yläpuolelle ja lisäämään heidän taisteluintoaan.

Nainen ja työ

Kolmas luku. Jatkoa parasitismi.

Olemme nähneet, että menneinä aikoina sellainen asiantilassa missä naissukupuoli kokonaan tai suuri enemmistö naisista olisi joutunut parasiiteiksi, ei missään maanosassa ollut mahdollinen. Alapuolella hallitsevan luokan

tai rodun naisia, jotka eivät tehneet ruumiillista eikä henkistä työtä, oli suurempi joukko naisia, jotka tekivät työtä, ei ainoastaan itsensä ylläpitämiseksi, vaan olivat pakotetut tekemään paljon ankarammin työtä sentähden, et-

tä parasiittinaiset elivät heidän ruumiillisesta työstään.

Nykyaikana on saavutettu niin suuremmoimaisia edistysaskelia asettaessa konetyö hiomattoman raa'an ihmistyön tilalle, että ei ainoastaan vähäinen osa naisista (rikkaimmat) elä aivan tekemättä työtä tai toisten työllä; mutta on jo saavutettu olotila, tai ollaan saavuttamassa, missä suuri joukko sivistysyhteiskuntien naisista — se joukko — joka muodostaa ryhmän rikkaiden ja köyhien välillä, ovat parariitteja. Epäilemättä seuraavan viidenkymmenen vuoden ajalla kehitys kulkee niin nopeaan eteenpäin, että entiset naisten työt, fyysiset kotiaskareet köyhimpienkin luokkien keskuudessa ovat hyvin pienessä määrässä tarpeellisia, sillä niitä tekemään on astunut, ei toiset naiset, vaan yhä lisääntyvät ja täydellistyvät työtä säästävät koneet.

Siten naisparasitismi, joka menneinä aikoina oli ainoastaan pienessä määrässä mahdollista, nykyaikaisissa olosuhteissa uhkaa suuria joukkoja ja voi tulevissa olosuhteissa uhata ihmiskuntaa kokonaisuudessaan.

Jos naiset tyytyvät antamaan kaikki uudet toimialat miesten tehtäväksi; jos eivät he, vanhojen toimien heiltä hävitessä, riennä uusiin toimiin, on välttämätöntä, että kokonaan, ei ainoastaan joku luokka, vaan koko naissukupuoli vajoaa enempi tai vähempi riippuvaiseksi yksinomaan sukupuolisista ominaisuuksistaan.

Kun uusia luonnonvoimia alistetaan ihmisten palvelukseen

ja koneet yhä kehittyvät ja täydellistyvät, on mahdollista, että sivistyskansojen miessukupuoli voi ottaa haltuunsa kaikki henkiset ja ruumiilliset toimialat; ja on mahdollista, että lähes kaikki naiset joko prostituertuina, jalkavaimoina tai laillisina vaimoina voivat lakata kaikesta työstä ja joutua joko suvun jatkajina (ei kasvattajina) tai ruumiillisten intohimojen tyydyttäjinä, vajoamaan sukupuoliparasitisiin.

Sukupuoliparasitismi ilmenee yhdeksännentoista vuosisadan lopussa ja kahdenkymmenen vuosisadan alussa sellaisessa muodossa, jollaisena se ei koskaan ennen ole ilmennyt. Me yhdeksännentoista ja kahdenkymmenennen vuosisadan sivistyskansojen naiset seisomme tärkeämmässä asemassa kuin edeltäjämme ovat koskaan seisoneet. Niin kuin me voitamme ja nousemme, tai häviämme ja vajoamme, niin nousee tai häviää ei ainoastaan meidän luokkamme ja rotumme, vaan myöskin ne suuret joukot, jotka kulkevat sivistyksemme jälessä. Kysymys, joka meidän on ratkaistava on koko ihmiskunnan kysymys; milloin kulkevat meidän jälesämme.

Ja näin ollen, se väitös, jonka ajattelevatkin ihmiset usein tekevät, että miesten ja naisten työkysymys tänä päivänä on yksi ja sama asia, ja että jos sivistyskansojen naiset rauhallisesti odottavat kunnes miehet ovat työkysymyksensä ratkaisseet, tulee heidänkin työkysymyksensä samassa ratkaistuksi, on kokonaan väärä.

Vaikka miesten työkysymys kokonaisuudessaan tulisi tyydyttävästi ratkaistuksi huomana; vaikka kaikki työttömät ja hyödytöntä työtä tekevät kaikissa yhteiskunnallisissa luokissa, joilta nykyajan sivistyksen kehitys on hyödyllisen työn riistänyt, olisi niin kasvatettu ja opetettu, että he olisivat kelvolliset uusiin hyödyllisiin toimiin; ja vaikka nämä toimet olisi tasan jaettu koko miessukupuolelle ja tulokset niistä samoin, niin kuitenkin naiskysymys voisi olla edempänä tyydyttävästä ratkaisusta kuin se on tänä päivänä; ja jos miesten työkysymyksen ratkaisu olisi naiskysymykseen vaikuttanut olisi se vaikuttanut enempi vahingollisesti kuin hyödyllisesti. Se on kokonaan valhe, että jos mies ansaitsee viisikymmentä puntaa tai kaksi tuhatta puntaa ja kuluttaa siitä osan työtätekemättömien naisten ylöspidoksi, joko he ovat sitten prostituerattuja, kunniallisia vaimoja tai jalkavaimoja, on sama kuin että nainen olisi sen summan ansainnut itse omalla toimeliaisuudellaan, joko suoranaisesti, tai epäsuorasti tekemällä työtä sille miehelle, jonka työstä hänen ylöspitonsa riippuu. Miehen rikkauden kasvaminen ei hyödytä eikä kohota naista enempi kuin sylikoiran voima ja viisus kasvaa siitä, jos emäntänsä laittaa sille untuvista tyynyn höyhen tyynyn tilalle ja härän lihan asemasta syöttää sille linnun lihaa. Mitä rikkaammiksi jonkun yhteiskunnan miehet tulevat, sitä suurempi heillä on kiusaus alentaa naiset ja naisilla itsellään myöskin taipu-

vaisuus vajota sukupuoliparasitismiin.

Sitä, että nämä kaksi kysymystä eivät ole yksi ja sama, todistaa myöskin se, että ne miehet, jotka käytännöllisesti toimivat oman työkysymyksensä soveltamiseksi uusiin olosuhteisiin, ovat joskus juuri niitä, jotka katkerimmin vastustavat naisten pyrkimyksiä sovittamaan omaa asemaansa uusiin olosuhteisiin. Ei ainoastaan sellaisten ammattien harjottajien taholta, joita yleensä pidetään ennakkoluuloisuuden ja taantumuksen pylväinä ole lyhytnäköisempää vastustusta annettu kuin usein on tehty naisten pyrkimyksiä vastaan työläismiesten taholta, joko yksilöinä tai ko-operatiivisesti ammatti-uni-oina. He voivat joissakin visseissä tapauksissa sulkea naiset pois, ei ainoastaan henkisiltä ja yhteiskunnallisilta toimialoilta, mutta yksin kutomateollisuuden ja käsityön alalta, jotka aikakausien läpi ovat olleet naisten töitä. Se tosiasia, että siellä missä mies-työväenliike ilmenee voimakkaana, siellä ilmenee myöskin nais-työkysymys voimakkaana, ei johdu siitä, että ne olisivat yksi ja sama asia, vaan samat terveet elämän suhteet antaa niihin kumpaankin aiheita.

Tuleva puolivuosisata tulee olemaan omituinen jännityksen aikakausi, kun ihmiskunta nopeaan etsii moraalisten ihanteitten ja yhteiskunnallisten suhteitten sovittelevaa ja yleistä elämän järjestystä uusiin ja jatkuvasti uusiintuviin materiaalsiin olosuhteisiin. Jos nämä kaksi voimakasta liikettä, joilla tämä on päämääränään, voidaan johtaa lähei-

seen sopusointuun ja ko-operatiiviseen toimintaan, niin tämä päämäärä voidaan saavuttaa pikemmin ja vähemmällä vaikeuksilla; mutta, nykyään, nämä kaksi liikettä, saaden alkunsa samoista lähteistä ja ollen monissa menettelytavoissaan yhtäläiset, ovat vielä selvästi eroavat toisistaan.

Nykyajan naisliikkeestä ei ole, eikä voi olla, mitään tämän päiväistä hyötyä naisille itselleen. Päinvastoin tässä pyrkimyksessään pelastamaan itsensä toimettomuudesta ja alennustilaan vajoisesta, johtuu heille itselleen vaikeuksia ja kärsimyksiä, antaen liikkeelle ominaisen luonteen kuten suurilla moraalisisilla ja uskonnollisilla liikkeillä on aikoinaan ollut. Sen pyrkimykset ovat vaistomaisesti kohdistetut ei yksinomaan naisen ja nais-sukupuolen, vaan koko ihmiskunnan olotilan parantamiseksi.

Se on tämä tosiasia, joka poistaa naurettavuisuuden heikoimmankin naisen esiintymisestä puhujalavalle "naisten oikeus" lipuineen ja saattaa meidät anteeksi antamaan hänelle usein epäviisaasti ajatellut katkerat syytökset luultua tahallista sortoa vastaan naisten olosuhteissa, jotka vain ovat aikakauden ja yhteiskunnallisen liikkeen välttämättömiä tuloksia.

Se on tämä vaistomainen tunne, joka antaa melkein juhlallisen tärkeyden yksilöllisen naisen pyrkimyksille ruumiilliseen tai henkiseen kehitykseen ja toimeliaisuuteen; joka ylevällä innostuksella täyttää nuoren tytön sielun jossain Afrikan tai Amerikan kaukaisilla seuduilla yksinä-

sessä maalaiskylässä, kun hän myöhäseen yöhön on kumartuneena kirjojensa yli sellaisella kiinteällä hartaudella kuin ehkä aikoinaan kristityt tutkivat pyhiä kirjojaan, ollakseen kelvollinen täyttämään niitä velvollisuuksia, joita ehkä tulevana vuosina häneltä maailmassa vaaditaan.

Se on vaistomainen tunne päämäärästä, jonka saavuttamista hän toiminnallaan, vaikkakin hitaasti ja huomiota herättämättä, jouduttaa, joka antaa monelle naiselle voimaa hylkäämään alhaiset sukupuolisuhteet, vaikka onkin niihin sidottuna kaikella ulkonaisella kunnialla mitä laillinen avioliitto voi antaa, jos ne suhteet tarjoavat ainoastaan alentavaa parasitismia. Se antaa hänelle tarmoa kestämiin köyhyyttä ja työtä, ja kieltäytymään kaikista sukupuolisuhteista (joka keiltäytyminen luonnollisista syistä on paljon ankarampi naiselle kuin miehelle) ja äitiydestä naineuden olemuksen kruunaavasta kauneudesta joka ainoastaan ja yksinomaan voi korvata hänelle naisorganismien kärsimykset, sillä niin tehdessään hän tuntee tekevänsä enempi mahdolliseksi täydellisemmän ja korkeamman äitiyden hänen jälkeensä tuleville naisille.

Se on tämä vaistomainen pyrkimys vissiin päämäärään, yläpuolella persoonallisen elämänsä ja yksilöllisten etujensa, jotka muodostavat tämän päiväisen naisliikkeen henkisen luonteen, ja yhdistävät henkisesti kaikista roduista, luokista ja kansallisuuksista yhdeksi suureksi joukoksi, joka pyrkii parantamaan naisen ominaisia suhteita elämässä ja

saattamaan ne luonnolliselle uralleen.

Mahdollisesti ei yksi kymmenestä tuhannesta tai kahdestakymmenestä tuhannesta naisesta siinä joukossa, joka ottaa tähän taisteluun osaa, tiedä niitä syitä, jotka ovat johtaneet naisen nykyiseen asemaansa tai voi luoda johtopäätöstä siitä, mitä nainen tulee voittamaan elämän johtamisessa luonnolliselle uralle.

Mahdollisesti ei yksi nainen kymmenestä tuhannesta tieteellisellä tarkkuudella ole havainnut, ja vielä vähemmin voinut täsmällisyydellä tulkita niitä voimallisia syitä olosuhteissa, jotka pakoittavat hänet toimimaan.

Sitäkään suurta tosiasiaa, että jokainen ihmiskunnan sukupolvi kulkee läpi naisellisuuden formun, joka formu painaa jokaiseen sukupolveen leimansa, nim. renkaan, jonka läpi ihmiskunnan pää kulkee sen syntyessä ja siten määrää minkä suuruiseksi sen pää saa muodostua ja voi sen koko suureta ainoastaan siinä tapauksessa, jos naisen lantio vähitellen suurenee sukupolvesta sukupolveen; samoin naisellisuuden henkiset kyvyt, ruumiillinen terveys ja tunne-elämä muodostaa sen renkaan, jonka läpi kukin sukupolvi kulkee ja määrää miten korkean henkisen kehityksen kukin sukupolvi voi saavuttaa; sitäkään tosiasiaa eivät naiset yleensä voi tietoisesti käsittää voidakseen pukea sen loogilliseen muotoon. Sen pe-

rusteellisen totuuden, että ihmiskunnan jatkuva kehitys, jonka me toivomme kaukaisessa tulevaisuudessa kohottavan ihmiskunnan henkisesti ja yhteiskunnallisesti paljon korkeammalle tasolle kuin mitä kehittyneemmäkään ihmisyksilöt ovat tänä päivänä, on mahdollinen ainoastaan kummankin ihmiskupuolen, miehen ja naisen yhteisen kehityksen kautta, jotka tulevaisuudessaakin samoin kuin menneinäkin aikoina, vierivät vierellä yhdessä kohoavat — yksin sen totuuden ovat vain harvat naiset loogillisesti ja selvästi käsittäneet toimintansa perusteeksi. Että ihmiskunnan kohoaminen kehityksensä täytyy tapahtua sekä miehen että naisen kohoavan kehityksen kautta vuorovaikuttaen toisiinsa perinnöllisesti tai muuten edistys on mahdoton. Ilman tätä vuorovaikutusta sukupuolten välillä ei voi olla mitään todellista ja pysyvää ihmiskunnan edistystä; ilman kehittyntä syvällisesti ajattelevaa Eevaa, joka hänet synnyttää, ei voi olla kehittyntä syvällisesti ajattelevaa Aatamia; ja ilman korkealle kehittyntä Aatamia, joka hänet siittää, ei voi olla korkealle kehittyntä Eevaa; ja ilman kehittyntä Eevaa ja kehittyntä Aatamia ei voi olla kehittyntä ihmiskupuolven maan päällä. Jos kehitys keskeytyy toisessa sukupuolella, keskeytyy se toisessakin ja koko ihmisperheen eteenpäin marssissa.

Jatk.